

REGIONÁLIS HÍREK

Színházi Nyitány-gála

A Szegedi Nemzeti Színházban ma tartják az évadnyitó társulati ülést, 19 órára pedig a Nyitány-gálára várják a közönséget. A szezonnyitó esttel – amit már tavaly szeptemberben is megrendeztek – hagyományt szeretnének teremteni: minden évadot úgy indítanak, hogy az új tagokat bemutatják azoknak, akik leg hamarabb megvásárolják a bérletüket. Mára könnyed, kellemes gálát ígérnek. Idén kevesebb az új tag, ezért többen fellépnek majd a régi kedvencek közül is.

Szekerese a Vinkler-díj

Solymos László alpolgármester a szakmai kuratórium döntése alapján tegnap a REÖK-ben Szekeres Ferenc grafikusművésznek adta át az év képzőművészeinek járó Vinkler László-díjat. Az alkotó maga is Vinkler-tanítvány volt, az SZTE JGYPK adjunktusaként a vinkleri művészeti nevelőmunka képviselője, művészettörténetet és grafikát tanít. Tehetséges hallgatóinak bevonásával 1995-ben indította el a REÁL Reklámgrafikai Alkotótelepet. Tervezőgrafikával, reklámgrafikával foglalkozik, negyven kötet borítóterve, illusztrációja fűződik a nevéhez. A 35. Nyári Tárlat közönségdíját tegnap adták át: Fúri Judit üveg-művész „En in memoriam Leonardo” című, festett, rogyasztott üveg alkotására a látogatók több mint 60 százaléka szavazott. Bányai Edina, a díjat felajánló szabadtéri játékok igazgatója adta át az elismerést a művésznek, aki a Magyar Iparművészeti Főiskola üveg-porcelán szakán diplomázott. Alkotásaiban a legváltozatosabb technikákat alkalmazza.

90 ÉVE HOZTÁK LÉTRE SZEGED ELSŐ ÁLLANDÓ ZENEKARÁT – 20 ÉV, 200 KONCERT

Szimfonikusok: kettős jubileum

Bár alapításuk 40 éves jubileumát ünneplik idén a szimfonikusok, Gábor Miklós professzor arra hívja fel a figyelmet: ne feledkezzünk meg arról, hogy a Szegedi Filharmonikus Egyesület épp 90 éve alakult – azóta van a városnak állandó zenekara.

SZEGED MUNKATÁRSUNKTÓL

– Kezembe került Dunszt Kálmán 1940-ben írt emlékkönyve a Szegedi Filharmonikus Egyesület működésének húsz esztendejéről. 1903-tól Fichtner Sándor karnagy vezetésével már működött egy honvédezenekar a városban, de másfél évtizedet kellett várni, amíg Fichtner fáradhatatlan szervezőmunkájának köszönhetően az első állandó zenekar létrejöhetett. Segítségére volt többek között Belle Ferenc hegedűtanár, Baranyi János zongoratanár, Kun Izidor, valamint édesanyám, Gábor Arnoldné hegedűtanár is – mondja a neves farmakológus, Gábor Miklós.

» Fricsay Ferenc, aki remek zongorista volt, fiatal karnagyként eljött édesanyámhoz, és arra kérte, tanítsa meg hegedülni.

Gábor Miklós

Az SZTE 91 éves emeritus professzora az emlékkönyvből azt is megtudta: a Szegedi Filharmonikus Egyesület zenekara 1919. január 23-án, a

Tisza Szálló zsúfolásig megtelt nagytermében tartotta első hangversenyét, s attól kezdve rendszeresen koncertezett. – Azért fontos hangsúlyoznunk ezt, mert így a Szegedi Szimfonikus Zenekar nemcsak alapításának 40

Baratóktól Erich Kleiberig. Gábor Miklós úgy véli, Szegednek büszkének kell lennie zenei hagyományaira. Már a két világháború között is a magyar és a nemzetközi zenei élet legnagyobbjait hívták meg ide koncertezni. Bartók Béla többször is fellépett, Ferencsik János, Erich Kleiber, Szigeti József is megfordult a színházban, illetve a Belvárosi moziban, és Bachtól Richard Strauszig az egész szimfonikus irodalmat felölelte a repertoár.

éves jubileumát ünnepelheti, hanem azt is, hogy elődje révén már 90 éve van a városnak állandó zenekara. 1920-ban 80 tagja volt, akkoriban a moziban a zongoristával hegedűs is játszott a némafilmek alatt, ők is beültek az együttesbe – idézi az emlékkönyvet Gábor Miklós.

Nívós hangversenyeket bontakozott ki Szegeden, már 1926-ban megtartották a századik szimfonikus koncertet. 1934-ig Fichtner Sán-

dor vezette a zenekart, tőle az alig húszéves Fricsay Ferenc vette át az együttes irányítását. 1940-ben tartották a kétszázadik koncertet: az ünnepi díszhangversenyt Fricsay vezényelte, szólistaként a Zeneakadémia főigazgatója, Dohnányi Ernő zongorázott. Ezen az esten csendült fel először Szegeden Kodály Zoltán remekműve, a Galántai táncok.

– Fricsay Ferenc, aki remek zongorista volt, fiatal karnagyként eljött édesanyámhoz, és arra kérte, tanítsa meg hegedülni. Rendszeresen járt hozzánk, mert úgy tartotta, egy karmesternek tudnia kell, hogyan játszanak a vonósok. Azzal is képezte a muzsikussait, hogy a próbákra lemezfelvételeket vitt, és meg kellett hallgatniuk, hogyan játssza egy kiváló zenekar azt a művet, amit a következő koncerten ők is előadtak. Ezáltal rengeteget fejlődött az együttes – idézi föl személyes emlékeit is a professzor, aki a jubileumra édesanyja hagyatékából tartalatot állított össze.

Gábor Miklós professzor a később világhírűvé lett szegedi karmester, Fricsay Ferenc fotóját mutatja. FOTÓ: FRANK YVETTE

SZÉKHELYI JÓZSEF OSLÓBA KÉSZÜL, SZÍNÉSZMESTERSÉGET TANÍT

Trónfosztott királyt játszik

Székhelyi Józsefnek Szegeden most nincs szerepe, így színészmesterséget tanít, Pesten játszik, és Oslóban vendégszerepel.

SZEGED HOLLÓSI ZSOLT

– Úgy volt, hogy lesz munkám Szegeden az első félévben is, de azután mégsem lett, ezért megkérdeztem Juronics urat, hogy igent mondhatok-e a máshonnan érkező felkérésekre. Megkeresett a Gólem Budapesti Zsidó Színház, amely a Tháliával szövetkezve szeptember 25-én ősbemutatóként tűzte műsorra egy jeruzsálemi szerző, Nissim Aloni Az amerikai hercegnő című kétfelvonásos, kétszereplős darabját. Ebben a király szerepét játszom – pazar fiatal kollégám, Schmed Zoltán alakítja a trónörökös szerepét. Iz-

galmas feladat, generációs dráma, apa-fiú történet, tulajdonképpen egy száműzetésben élő, öregedő, trónfosztott király és a koronaherceg fia körüli izig-vérig krimi – meséli Székhelyi József, aki nemcsak a királyt játssza, hanem azt az alkoholista, lezüllött ripacsot is, aki dublorként az uralkodót helyettesíti. Különleges színészi feladatnak tartja, élvezi.

A Spinoza Kávéházban felújítják az Ephraim Kishon írásai alapján készült A színház kész kabaré! című produkciót, amit „tájéloadásra” meghívtak Oslóba, így jövő héten öt napot Norvégiában tölt. A Centrál Színházban továbbjátsszák a Furcsa párt, közben a volt direktor dolgozik kollégákkal, Németh Györggyel a Villon 21 című kötetén, amely reményei szerint még idén megjelenik. Egy kis előbem-

tatót az egyetem ősi kulturális fesztiválján is szeretne belőle tartani. A delmagyar.hu megkeresésére újszerű kezdeményezésbe kezd: a Virág cukrászda teraszán csak ül, és verset mond. Lehet nála rendelni Faludyt, József Attilát és másokat – amit a nézők szeretnének. A Madách Színházban az Írásba adom című estjének lesz újabb előadása.

– Úgy élek, mint az átlagos amerikai: reggel beülök az autóba, elvégzem a dolgom Pesten, majd rohanok haza, Szegedre. Nem repatriáltam Budapestre, továbbra is szegedinek vallom magam. Felkérte, hogy tanítsak színészmesterséget a szegedi Kelemen László Színitanodában. Drukkolok, hogy meg majd, amikor ezt magam is folyamatosan tanulom. Legtöbbet főiskolai osztályfőnökömtől, Békés Andrásztól és azoktól a kollégáitól, Pártos Gézáttól, Nádasdy Kálmántól és Várkonyi Zoltántól tanultam, akik sokat hospitáltak az óráin, később, már a pályán Ádám Ottótól és Ruszt Józseftől. Volt apósomat, Egri Istvánt is szakmai mentoromnak tekintettem – vallja Székhelyi József. Szerinte az az alapkérdés: a növendék személyiségében megvan-e a predesztináció a pályára. – Azt meg lehet állapítani, ha valaki abszolút nem színpadra való, azt viszont nem, hogy ki milyen dimenzióban tervezheti az életét ezen a könyörtelen pályán.

Rajzórák a REÖK-ben

Az általános és középiskolásokot várja a REÖK három aktuális kiállítása, amelyek könnyen a képzőművészet rabjává tehetik a fogékony diákokat. Hamarosan ismét indul a „Tartsa rajzóját a REÖK-ben” akció.

Most kezdődik a tanítás az oktatási intézményekben, hamarosan a diákok számára is bőséges kulturális kínálat jelentkezik Szeged. A REÖK-ben három kiállítás várja az általános és középiskolásokat – a Csernus Tibor-, a Gyarmathy- és Pauer-tárlat, valamint a Levendel-gyűjtemény –, akiket még az első témazáró dolgozatok előtt érdemes rávenni egy képzőművészeti kalandra. Nyugaton nem ritka, hogy a múzeumokban egy egész gyerekesereg figyel a híttal, padlón ülve a kiállításokról mesélő tanárát.

– A REÖK törekszik olyan művészek kiállítását is bemutatni, hogy abban a fiatalok is kedvet leljenek, esetleg rákapjanak a képzőművészet izére, és később visszatérő vendégek legyenek – mondja Herczeg Tamás igazgató. – Az egyik legcsalogatóbb módszer, ha a művek egyszerűen értelmezhetők, könnyen befogadhatók a fiatal generáció számára.

A nemzetközileg legismertebb kortárs festőnk, Csernus Tibor képei egyértelműen ezt az irányt képviselik: a közérthető tematikák – így a piaci, lakótelepi, bibliai, tengerparti, sporteseményről készült élet-

Pauer geometrikus munkái.

képek –, a virtuóz festői stílus könnyen lebilincselhetik a diákokat. Csernus a klasszikus festésztől a hiperrealizmuson keresztül sokféle irányzatban alkotott, így egy festőn több áramlat is bemutatható.

Pauer Gyula óriás, színes, szórópisztolyos technikával készült vásznai, valamint geometrikus térformái és Gyarmathy Tihamér gyönyörűen megvilágított reliefjei élvezetes csemegék a szemnek. A Levendel-gyűjtemény tárlatán pedig a magyar avantgárd legjelesebb képviselőivel ismerkedhetnek a diákok.

Az iskolák tavaly is örömmel jelentkeztek a kezdeményezésre, amely során ingyenesen rajzórákat tarthattak egy kiállításon. Erre idén is lehet számítani: a Chagall-tárlatra hozhatják a diákokat a taná-

rok. A szervezők arra számítanak, hogy a tanulók nem csupán elméleti oktatásban részesülnek, hanem elkészítik saját „Chagall-reprójukat” is. (X)

Hangokba zárva

Ma este 19 órakor Tóth Jontán ad koncertet a REÖK-ben. Márciusban óriási érdeklődés kísérte dalestjét, szának tolongtak az átriumban. Ismét népszerű dallamokkal készül: musicalekből – Rudolf, Elisabeth, Padlás – adja majd elő a leghíresebb számokat, valamint olyan közkezdvelt előadókól kölcsönöz melódiákat, mint Celine Dion, Cserhádi Zsuzsa vagy Bereczki Zoltán. A belépés ingyenes.

Székhelyi József és Schmed Zoltán az amerikai hercegnő próbáján.